

Motion till riksdagen 2021/22:3320

av **Josefin Malmqvist (M)**

Avskaffande av strandskyddet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommunerna bör få möjlighet att själva peka ut sjöar och vattendrag där 50 eller 100 meter strandskydd ska gälla och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det ska bli enklare att bygga strandnära på landsbygden, menar utredare Håkansson Boman. De förslag som presenteras i utredningen om en översyn av strandskyddet (SOU 2020:78) är dock långt ifrån tillräckliga och riskerar tyvärr att bli ett slag i luften. Strandskyddet behöver förändras i grunden.

Utredningen föreslår att kommuner ska kunna ansöka om att få strandskyddet hävt i landsbygdsområden, men bara där tillgången på obebyggd mark är god och där efterfrågan på mark för bebyggelse samtidigt är låg. Området ska inte heller vara av särskild betydelse för något av strandskyddets syften. Om dessa kriterier är uppfyllda ska de nya reglerna som innebär att strandskydd kan hävas tillämpas varsamt. Sammantaget innebär det att strandskyddet endast kommer att kunna hävas om intresset för att bygga i området är lågt och därmed blir effekten, om någon, ytterst marginell.

När strandskyddet infördes på 1950-talet var tanken god: allmänheten skulle kunna komma ned till vattnet, men sedan dess har strandskyddet utvidgats och lägger sig i dag som en blöt filt över utvecklingen i stora delar av landet. Strandskyddet behöver reformeras i grunden för att uppnå en mer balanserad lagstiftning som skyddar stränder och natur, värnar äganderätten och underlättar bostadsbyggande.

Jag tror att kommunerna, med sin lokalkännedom, är bättre lämpade än länsstyrelserna att fatta beslut rörande strandskyddet. Därför bör det generella strandskyddet avskaffas och kommunerna få möjlighet att själva peka ut sjöar och vattendrag där 50 eller 100 meter strandskydd ska gälla. Flexibiliteten i strandskyddet, där sådant beslutats, bör samtidigt ökas genom fler dispensskäl och större möjligheter till intresseavvägning i dispensbedömningen.

En reformering av strandskyddet skulle möjliggöra fler attraktiva boendemiljöer i naturområden och underlätta för landsbygdskommuner att behålla och locka till sig nya invånare. För somliga kommuner är det en avgörande möjlighet, som skulle kunna bidra till att vända en negativ utveckling till en positiv. Fler invånare ger förutsättningar för fler näringar och därmed fler arbetstillfällen.

Det bör också utredas hur privata markägare framgent kan ersättas för den värde-minskning strandskyddet ger upphov till. En sådan utredning behöver titta på hur omfattande ersättning som ska ges, hur det kan finansieras samt hur övergångsbestämmelser kan utformas på ett sätt som ger rimlig värdeöverföring mellan det offentliga och det privata. På så vis stärks äganderätten och ersättning utgår till enskilda som hindras från att bebygga sin mark.

Sverige har totalt 385 000 kilometer kust och strand, varav 90 procent är obebyggt. Den obebyggda sträckan motsvarar 8,5 varv runt jorden. Landsbygden har problem med utflyttning samtidigt som det råder bostadsbrist i Sveriges storstäder. Vi behöver fler bostäder, såväl på landsbygden som i storstäderna. Därför behöver vi reformera strandskyddet i grunden.

Josefin Malmqvist (M)